

BILDANDE AV NATURRESERVATET KURKKIOROVA I PAJALA KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Kurkkiorova. Lantmäteriets slutliga inmätning av området kan innebära mindre justeringar av reservatets avgränsning och areal.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.

- I utvecklingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn: Kurkkiorova
Kommun: Pajala
Lägesbeskrivning: 7 km öster om Lainio
Area: ca 444 ha
Fastigheter och ägare: Muonionalusta 5:1 (del av), Sveaskog
Sameby: Vittangi

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällen.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t ex genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
7. Bedriva vattenverksamhet, t ex genom vattenreglering, muddring eller avledande av vatten.
8. Inplantera växt- eller djurart.
9. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen på land eller i vatten.
10. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Vidare är det utan länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.
13. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Före underhållsåtgärder utförs ska samråd ske med Länsstyrelsen.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla sådana intrång i området som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet, exempelvis åtgärder för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. Fånga, skada, döda eller bortföra ryggradsdjur. Störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Framföra motordrivna fordon utanför befintlig väg.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag de publicerades i länets författningssamling. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB gäller omedelbart.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: ca 444 ha

Naturtyper: Vatten ca 3 ha
Skogsmark ca 332 ha, varav produktiv skog ca 291 ha
Myr ca 109 ha

Kurkkiorova ligger 7 km öster om byn Lainio, strax norr om Lainioälven i nordvästra kanten av Pajala kommun. Området har en mosaikartad struktur där fastmarkspartier och åsar varvas med större och mindre våtmarkspartier. Bergrunden är näringsfattig och består av granit. Naturreservatet genomkorsas av en större skoterled.

Skogarna i Kurkkiorova är kraftigt brandpräglade och spår av skogsbränderna kan ses överallt i reservatet. Skogarna är till största delen urskogsartade, med stort inslag av gamla tallöverståndare som når åldrar på mellan 200-400 år. I många överståndare finns brandljud efter en eller flera bränder. Tillgången på död ved varierar kraftigt i reservatet, vilket till stor del kan förklaras med variationer i skogsbrändernas framfart i området. I delar som undgått den senaste branden finns gammal granurskog med riklig förekomst av rötade granlångor och många av urskogens typiska arter. I andra delar har bränderna gått hårdare fram och skogen domineras istället av yngre bestånd med klen död ved från självgallrande löv- och tallskog. Skogen har även stora inslag av klen, bukettformig glasbjörk vilket är ett typiskt kännetecken för våra nordligaste skogar.

Den senaste branden, som drog fram genom området omkring år 1870, har i norra delen av reservatet gått hårt fram och skapat en lövdominerad bränna. Skogen har fläckvis mycket hög lövandel som domineras av glasbjörk med stort inslag av asp och sälg. I delar av området finns större inslag av tall och här finner man allmänt med brandljud i

150-200 åriga överståndare. Äldre tallöverståndare med flera brandljud saknas däremot i princip helt. Det finns gott om död lövved och klenare barrved från självgallring och snöbrott. Lågor från gamla, grova tallar som fallit i anslutning till branden förekommer också i området. Skogen är urskogsartad och det finns mycket få spår av äldre skogsbruk.

I sydöstra delen av naturreservatet är landskapet mosaikartat med omväxlande våtmarker, små sjöar och tallhedar. Delar av området är ren urskog medan andra delar bär spår av plockhuggning. Det finns gott om gamla tallar med brandljud och doftticken påträffas på flera gamla sälgar. Torrakor förekommer spridd i området men tillgången på liggande död ved är mestadels sparsam.

I sydvästra delen av området finns ett naturskönt, småkuperat område med gammal tallnaturskog som till stor del är urskogsartad. Död ved i form av lågor, torrakor och hålträd förekommer rikligt och även här finns gott om överståndare med brandljud. Tallticken trivs i de gamla tallarna och på tallågor i området förekommer arter som laxporing, dvärgbägarlav, fläckporing och nordtagging.

Längre norrut övergår skogen i en urskogsartad barrblandskog. Parallellt med reservatsgränsen, mellan de två myrarna, finns även en ås med gammal urskogsartad granskog. Åsen genomsilas av vatten som rinner mellan myrarna och har bitvis sumpskogskaraktär med en del örtrika dråg. Det rörliga markvattnet bidrar till att skogen är förhållandevis produktiv. Skogen är mycket gammal och tillgången på död ved i form av torrakor, högstubbar och rötade lågor i olika dimensioner och nedbrytningsstadier är riklig. Här finner man också många av granurskogens typiska arter, som till exempel ostticken, rynkskinn, blodticken, rosenticken och lappticken.

Länsstyrelsens bedömning

Kurkkiorova är ett stort område med gammal och till stor del urskogsartad tall- och barrblandskog. Områdets storlek, mosaikartade struktur samt dess naturskogar med gott om mycket gamla träd, tydliga brandljud och varierande mängder död ved skapar tillsammans ett område med höga naturvärden och strukturer som är viktiga för den biologiska mångfalden. De intakta våtmarkerna stärker områdets värden ytterligare. Kurkkiorova har som helhet höga naturvärden som, om de ska bevaras och utvecklas genom naturlig succession, inte kan kombineras med att skogsbruk eller annan exploatering bedrivs i området. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat tagits upp.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och

vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

De höga naturvärdena inom naturreservatet Kurkkiorova uppmärksammades i samband med en inventering av skyddsvärda statliga skogar som länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Inventeringen gjordes på uppdrag av regeringen och redovisades i Naturvårdsverkets rapporter 5339, 5344, 5345 och 5473. För Norrbottens län redovisades totalt 432 områden som skyddsvärda.

Under 2005 slöts en överenskommelse mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och länsstyrelserna i Norrbotten respektive Västerbotten, om hur de skyddsvärda områdena från inventeringen skulle bevaras långsiktigt. Överenskommelsen redovisades i en rapport (Naturvårdsverket, rapport 5498) där 168 områden i Norrbottens län pekades ut som blivande naturreservat. Naturreservatet Kurkkiorova är ett av dessa områden.

Naturvårdsverket och Sveaskog AB träffade den 13 juni 2008 en överenskommelse om formellt skydd av 431 särskilt värdefulla naturskogsområden i hela landet. Denna innebär att områdena, på i överenskommelsen angivna villkor, kan avsättas som naturreservat utan krav på ekonomisk ersättning till Sveaskog. För länets del omfattas de områden som redovisats som naturreservat i Naturvårdsverkets rapport 5498. Överenskommelsen ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av delmål 1 *Långsiktigt skydd av skogsmark* i miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

Beslutet har föregåtts av samråd med Pajala kommun som inte har något att erinra.

Förslaget till beslut har också remitterats till Försvarsmakten, SGU, Bergstaten och Skogsstyrelsen. Av dessa har Skogsstyrelsen och Försvarsmakten angett att de inte har något att erinra mot förslaget. SGU har inga synpunkter på reservatsbildningen. I sitt yttrande har SGU givit värdefull information om berggrunden och jordartsgeologin i området. Bergsstaten har avstått från att svara.

Markägaren Sveaskog har getts tillfälle att yttra sig över förslaget. Sveaskog anger i sitt yttrande att mer utrymme bör lämnas för naturvårdande skötsel av naturreservatet, framförallt gynnande av lövsuccessioner. Länsstyrelsen anser att skötselåtgärder som innebär uttag av biomassa eller innebär en minskning av områdets opåverkade karaktär bör undvikas. Denna uppfattning delas även av Naturvårdsverket. Länsstyrelsen bedömer att beslutet redan ger tillräckliga möjligheter för naturvårdande skötsel och finner därför inte skäl att förändra beslutet med anledning av Sveaskogs synpunkter.

Länssstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

7 (7)

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-10034-09

NVR ID
NR2014856

Vittangi sameby har förelagts att yttra sig över förslaget. Inget svar har inkommit.

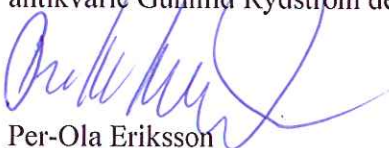
Naturskyddsföreningen i Norrbotten har i en skrivelse till Länssstyrelsen tillstyrkt reservatsbildningen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Per-Ola Eriksson, efter föredragning av naturvårdshandläggare Therese Wikström. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefen för naturvårdsenheten Ronny Edin, länsassessor Fredrik Hannu och antikvarie Gunhild Rydström deltagit.

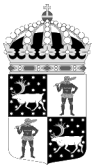
Per-Ola Eriksson

Therese Wikström

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10034-09

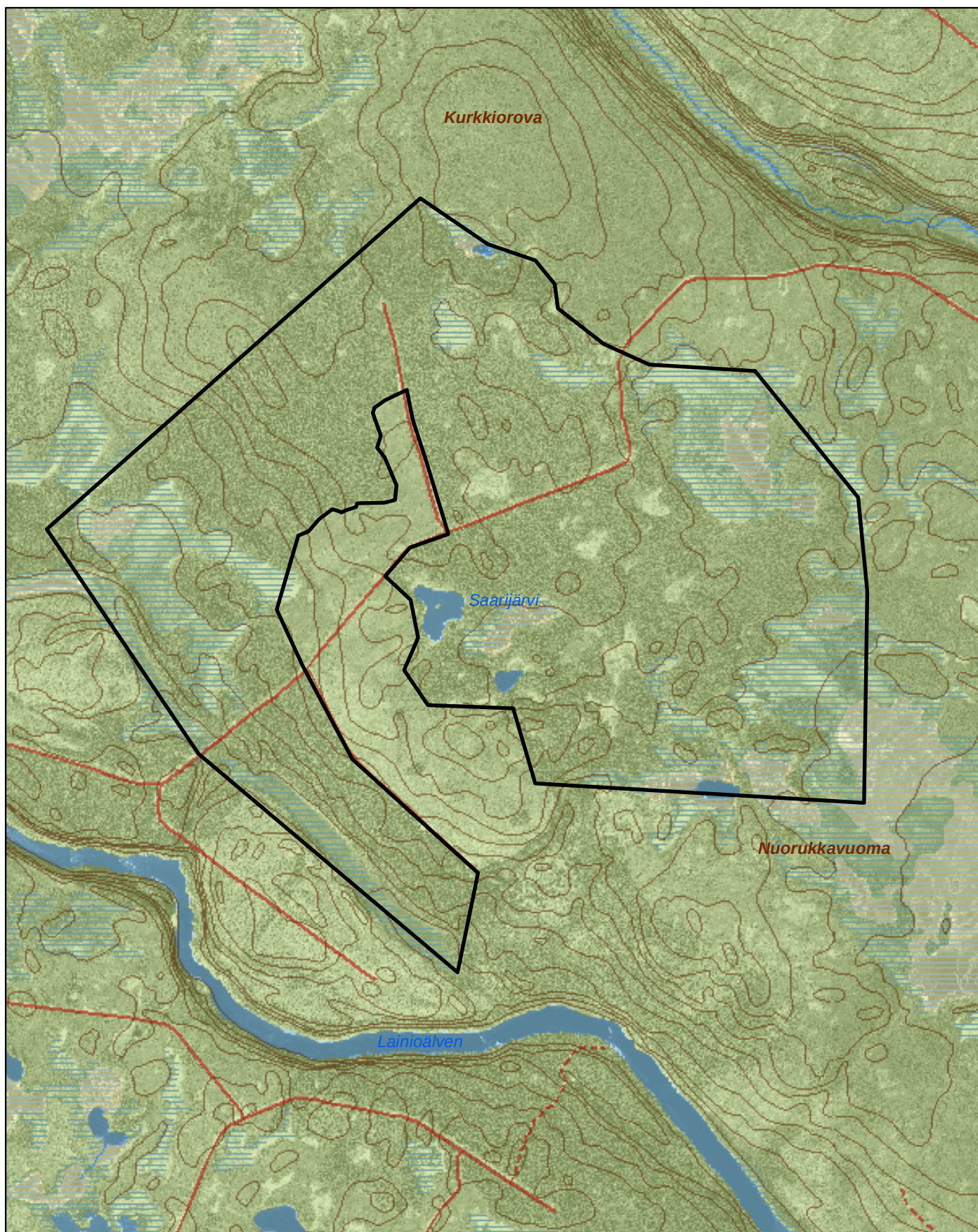
NR2014856

Bilaga 1

Naturreservatet Kurkkiorova

Area ca 444 ha

Skala 1:20 000

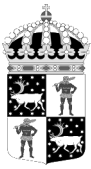
© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

Gräns för naturreservatet

0 0,5 1 1,5 kilometer

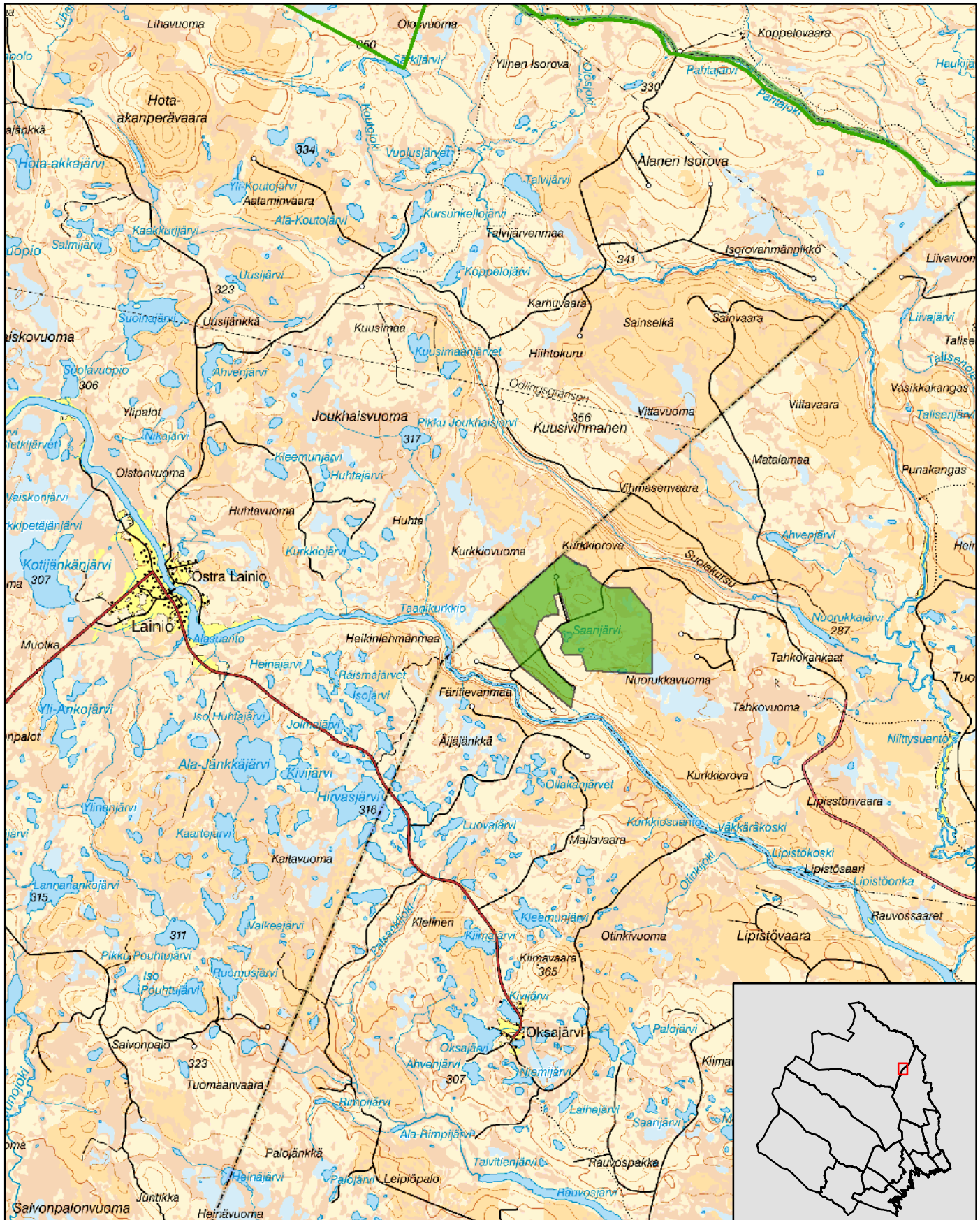

Naturreseptatet Kurkkiorova

Pajala kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

- Gräns för naturreseptatet
- Andra naturreseptat

0 1 2 3 4 5 Kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 0920 – 960 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KURKKIOROVA I PAJALA KOMMUN

ALLMÄNT OM PLANEN

Naturreservatets syfte ska vara styrande för reservatets långsiktiga vård och förvaltning.

Områdets avgränsning redovisas i bilaga A.

Beskrivning och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-10034-09.

Denna skötselplan ska ses över inom en tioårsperiod och vid behov revideras.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med reservatet är att bevara områdets höga naturskogsvärden och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden samt den värdefulla naturmiljön i området och ge förutsättningar för de ingående ekosystemen att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Området sköts enligt fastställd skötselplan. Inriktningen ska vara fri utveckling med möjlighet till naturvårdsbränning efter särskild utredning.
- I utvecklingsmarker kan även andra skötselåtgärder än naturvårdsbränning genomföras. Till exempel stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag för att gynna uppkomst av lövskog.
- Med undantag för avveckling av främmande trädslag ska trädfällning och påverkan på markskiktet undvikas vid alla typer av skötselåtgärder.

NATUR

Skogsbestånden ska genom intern dynamik och andra naturliga processer fortsätta att utvecklas fritt. Våtmarkernas naturliga hydrologi och vegetation skall bevaras och endast förändras genom naturliga processer.

Utvecklingsmark skog

Eventuella skötselåtgärder i områdets utvecklingsmarker bör utredas och tas upp vid en revidering av skötselplanen. Tillsvärdare ska dessa områden fortsätta att utvecklas fritt i riktning mot naturskog.

Brand

Då området är starkt brandpräglad bör spontant uppkommen brand få löpa fritt så långt det är möjligt. Brandbekämpning ska främst ske för att förhindra spridning utanför reservatet. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp så som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

GRÄNSER

Naturrestatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter Lantmäteriets inmätning.

Kontroll av gränsmarkeringar och rågångar ska göras minst vart tionde år.

FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Informationstavla med föreskrifter sätts upp på lämplig plats vid reservatet. Förslagsvis på plats som markerats på kartan i bilaga A.

Frästa träskyltar ska finnas där skoterleden korsar reservatsgränsen.

Aktuell information om naturrestatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.

Datum
2009-12-08

Diarienummer
511-10034-09

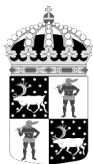
NVR ID
NR2014856

SAMMANFATTNING AV PRIORITERADE ÅTGÄRDER

Skötselåtgärd	När
Information på länsstyrelsens hemsida	Snarast efter att reservatet har beslutats
Utmärkning av reservatsgränsen	Snarast efter Lantmäteriets inmätning
Informationsskylt vid reservatet	Snarast efter att reservatet har beslutats
Träskyltar med texten "Naturreservat" där skoterleden korsar reservatsgränsen	Snarast efter att reservatet har beslutats
Revidering av skötselplan	Senast 2019/2020
Uppföljning av gränsmarkering	Minst vart tionde år
Underhåll av gränsmarkering	Vid behov

Bilaga:

- A. Karta
- B. Artlista

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10034-09

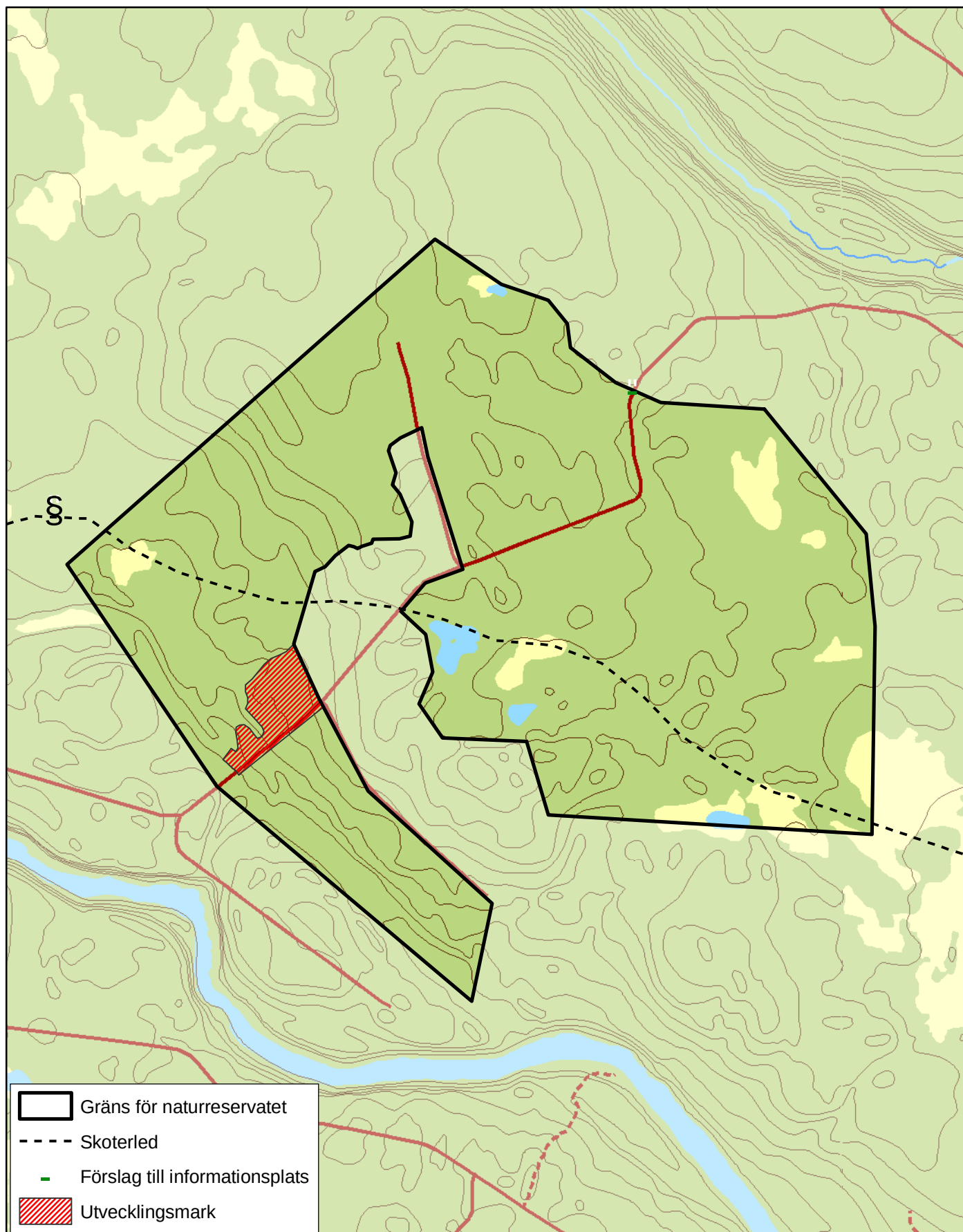
NR2014856

Bilaga A

Naturreservatet Kurkkiorova

Avgränsning, funktionsklasser och information

Skala 1:20 000

© Copyright Lantmäteriet 2009. Ur GSD - Produkter, ärende 106-2004/188

0 0,5 1 1,5 2 kilometer

Artlista naturreservatet Kurkkiorova

Svampar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
1.	Lappticka	<i>Amylocystis lapponica</i>	NT
2.	Laxporing	<i>Oligoporus placenta</i>	VU
3.	Rosenticka	<i>Fomitopsis rosea</i>	NT
4.	Ullticka	<i>Phellinus ferrogineofuscus</i>	
5.	Nordtagging	<i>Odonticum romellii</i>	NT
6.	Gränsticka	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT
7.	Doftticka	<i>Haploporus odoratus</i>	VU
8.	Kötticka	<i>Leptoporus mollis</i>	
9.	Fläckporing	<i>Antrodia albobrunnea</i>	VU
10.	Blodticka	<i>Gleoporus taxicola</i>	
11.	Taigaskinn	<i>Laurilia sulcata</i>	VU
12.	Ostticka	<i>Skeletocutis odora</i>	VU

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. EN= Starkt hotad VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Kärlväxter och mossor

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
13.	Bollvitmossa	<i>Sphagnum wulfianum</i>	
14.	Ormbär	<i>Paris quadrifolia</i>	
15.	Smörboll	<i>Trollius europaeus</i>	

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. EN=Starkt hotad, VU=Sårbar, NT=Missgynnad

Fåglar

	Svenskt namn	Latinskt namn	Hotkategori
16.	Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	
17.	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	VU

Hotkategorier enligt Artdatabankens rödlista 2005. EN= Starkt hotad VU=Sårbar, NT=Missgynnad.

Källor:

- Länsstyrelsens översiktliga inventeringar, 2003 och 2009